

**Інститут практичної культурології
та арт-менеджменту
Кафедра арт-менеджменту та івент-технологій**

**Освітньо-професійна програма
«Менеджмент індустрії дозвілля
(готельний, туристичний, рекреаційний)»**

КОПЧІВСЬКА ОЛЬГА РАФАІЛІВНА
доктор культурології, професор,
заслужений працівник освіти України

Профайл викладача на сайті кафедри:

<https://nakkkim.edu.ua/instituti/institut-praktichnoji-kulturologiji-ta-art-menedzhmentu/kafedra-art-menedzhmentu-ta-ivent-tekhnologij>

Е-mail викладача: okopievska@dakkkim.edu.ua

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Масова та елітарна культура»

Рівень вищої освіти	Перший
Складова навчального плану (обов'язкова, вибіркова)	Вибіркова
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	6,5 кредитів / 195 годин
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://classroom.google.com/c/NDYxMjcyODIwMDI0?cjc=cj25gsg
Мова викладання	Українська

Цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає в отриманні знань з теорії, історії та практики становлення, розвитку масової та елітарної культури.

Завдання: опанувати світові та вітчизняні теорії з питань розвитку масової та елітарної культури; набути знань з використання масових та

елітарних культурних практик, їх впровадження у вітчизняний культурний простір.

Логічно вибудований тематичний план та джерелознавчий матеріал дисципліни дозволяє сформувавши у здобувачів вищої освіти, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, які забезпечать професійне майбутнє. Запропонована тематика практичних завдань та самостійної роботи орієнтує здобувача вищої освіти на вивчення основних питань та напрацювання професійних вмінь з організаційних та інноваційних (креативних) підходів до створення та просування масових та елітарних культурних практик.

Предмет: теорія культури, масова культура, елітарна культура, культурні практики.

Здобувачі вищої освіти повинні набути:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК23. Здатність аналізувати і структурувати організаційну, управлінську проблеми та знаходити конструктивні рішення;

- СК27. Здатність дотримуватися норм професійної етики в процесі вирішення соціальних, культурних, економічних питань;

- СК32. Здатність організувати роботу з різними стейкхолдерами соціокультурної діяльності;

- СК35. Здатність застосовувати у професійній діяльності світові теорії і концепції з креативного мислення, планування, управління.

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності;

- ПРН4. Здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства;

- ПРН8. Визначати соціокультурний потенціал різних стейкхолдерів культурного життя;

- ПРН15. Вміти встановлювати діалог з різними професійними суб'єктами та групами;

- ПРН16. Знати як застосувати сучасні технології управління людськими ресурсами;

- ПРН21. Виявляти найкращі вітчизняні та світові практики з розвитку креативного сектора у сфері культури, адаптовувати їх до власної професійної практики.

Перелік тем

Змістовий модуль № 1.

«ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ МАСОВОЇ ТА ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ»

1.1. Актуальність, мета та компетентнісні засади дисципліни. (2 год.)

1.2. Масова та елітарна культура: теоретичні підходи до осмислення (4 год.)

1.3. Історична ретроспектива розвитку масової та елітарної культури: світова практика (4 год.)

1.4. Історична ретроспектива розвитку масової та елітарної культури: вітчизняна практика (4 год.)

Змістовий модуль № 2.

«СУЧАСНІ МАСОВІ ТА ЕЛІТАРНІ КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

2.1. Типологія масових та елітарних культурних практик: сучасні підходи (4 год.)

2.2. Комерціалізація масових та елітарних культурних практик (2 год.)

2.3. Масові та елітарні культурні практики в креативних індустріях: (4 год.)

Рекомендована література та інформаційні ресурси:

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Копієвська О. Р. Культурний капітал як компонента сучасної держави // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. Київ : Міленіум, 2016. № 1. С. 17–21. Web of Science.

2. Копієвська О.Р. Культурні практики в дискурсі Cultural Studies // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ: Міленіум, 2019. № 2. С.49-53.

3. Копієвська О.Р. Тематизація культурних практик у науковому дискурсі // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ: Міленіум, 2019. № 1. С.64-69.

4. Копієвська О. Р. Трансформаційні процеси в культурних практиках України: глобальний, глокальний контекст та локальні особливості (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : дис. ... д-ра культурології : 26.00.06. Київ, 2018. 487 с.

5. Kopyevska O. The transformation of subjectivity in the cultural practices of Ukraine // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. Київ : Міленіум, 2017. № 1. С. 34–38. Web of Science.

6. Kopyevska O. Cultural practices and applied cultural studies: issues of their Interconnection // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. Київ : Міленіум, 2017. № 4. С. 67–71. Web of Science.

7. Kopyevska O. R. Thematization of cultural practices in the context of psychological compensation // Psychological accompaniment of personality development : collective monograph / S. P. Bielavin, T. I. Bielavina, I. N. Bila, N. A. Dobrovolska, etc. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 118-137. URL : <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/50/551/1215-1>.

Основна

1. Безугла Р. І. “Масова” та “елітарна” культури: стратегії сприйняття в сучасній культурології. URL : <http://www.stattionline.org.ua/obraz/33/2087-masova-ta-elitarna-kulturi-strategii-spriinyattya-v-suchasnij-kulturologii.html> (дата звернення: 09.02.2022).
2. Дружинець М. Масова культура: підходи до вивчення та напрямки теоретичного осмислення // АРТ-платФОРМА, 2020. Т. 1. № 1. URL : <http://art-platforma.kmaesm.edu.ua/index.php/art1/article/view/20> (дата звернення: 09.02.2022).
3. Коваленко О. В., Лященко І. С., Муляр П. М. Масова та елітарна культура: соціально-філософський аналіз сучасних тенденцій у контексті музичних явищ // Інтернаука : міжнародний науковий журнал. Галузь науки: Мистецтвознавство. 2021. №3. URL : <https://www.interpauka.com/uploads/public/16140036829558.pdf> (дата звернення: 09.02.2022).
4. Колодко А. Елітарна культура в сучасному світі, як противага масовій культурі споживання // Аркадія. 2015. № 3. С. 105-111.
5. Кривопишина А. Масова та елітарна літератури: критерії розмежування і проблема смаку // Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки. 2013. Вип. 5. С. 35-41.
6. Лященко І. С. Масова культура як соціальний феномен ХХ століття // Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць. Кривий Ріг, 2009, Вип. 10. С. 340–349.
7. Устименко-Косоріч О. А. Масова та елітарна культура: проблеми взаємодії : навч. посіб. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 175 с.

Додаткова

1. Амеліна С. Б. Популярна культура: специфіка та способи взаємодії з елітарною, народною та масовою формами культури // Гілея: науковий вісник. 2015. Вип. 95. С. 220-223.
2. Безугла Р. І. Масова та популярна культура: до проблеми співвідношення понять // Культура і сучасність : альманах. 2010. № 2. С. 89–91.
3. Губаль Л. М. Стиль і мода в діалозі "традиційна – елітарна – масова" культури // Наукові праці МАУП. Політичні науки. 2015. Вип. 44. С. 25-31.
4. Денисюк Ж. З. Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації : монографія. Київ : НАКККіМ, 2016. 241 с.
5. Лященко І. Елітарна культура ХХ століття: проблема визначення. Соціокультурні передумови та основні етапи її формування і розвитку // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філософія. 2011. Вип. 8. С. 123-135.
6. Лященко І. С. Еволюція і взаємодія масової та елітарної культури в релігійній музичній традиції // Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць. 2010. С. 191–202.
7. М'якота І.В., Шеретюк Р.М. Тенденції розвитку елітарної культури сучасної української молоді та її роль у суспільстві // Актуальні питання культурології: альманах. Рівне: РДГУ, 2007. Вип. 5. С. 48-51.

8. Русаков С. С. Масова та популярна культура: спільне та відмінне // Гілея: науковий вісник. 2011. Вип. 49. С. 326-331.

9. Степанов В. Ю. Масова культура сучасного суспільства // Культура України. 2010. Вип. 29. С. 30-38.

10. Танчер В.В., Свиридон Т.В. Масова культура в контексті демократичних перетворень ХХ століття // Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право. 2013. № 2. С. 65–69.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, проектор, екран, Інтернет для проведення лекційних, практичних занять.

Мобільний пристрій (телефон, планшет) з інтернет доступом для:

- комунікації та опитувань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК3.	Знання розуміння предметної області розуміння професійної діяльності.	ПРН1.	Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності.	МН1 МН2	МО2
СК2.	Здатність аналізувати і структурувати організаційну, управлінську проблеми та знаходити конструктивні рішення.	ПРН4.	Здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства.	МН5	МО6
СК27.	Здатність дотримуватися норм професійної етики в процесі вирішення соціальних, культурних, економічних питань.	ПРН8.	Визначати соціокультурний потенціал різних стейкхолдерів культурного життя.	МН2	МО8

СК32.	Здатність організувати роботу з різними стейкхолдерами соціокультурної діяльності.	ПРН15.	Вміти встановлювати діалог з різними професійними суб'єктами та групами.	МН6	МО9
СК35.	Здатність застосовувати у професійній діяльності світові теорії і концепції з креативного мислення, планування, управління.	ПРН16. ПРН21.	Знати як застосувати сучасні технології управління людськими ресурсами. Виявляти найкращі вітчизняні та світові практики з розвитку креативного сектора у сфері культури, адаптовувати їх до власної професійної практики.	МН4	МО7

ВИДИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

Методи оцінювання результатів навчання

- МО2 – усне або письмове опитування
- МО3 – колоквіум,
- МО4 – тестування;

- МО5 – командні проекти;
 МО6 – реферати, есе;
 МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
 МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
 МО10 – залік.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ,
 ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
 ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ
 «МАСОВА ТА ЕЛІТАРНА КУЛЬТУРА»**

Поточне тестування та самостійна робота							ІНДЗ	Сума
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2				
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	30	100
10	10	10	10	10	10	10		
Модульний контроль – 40				Модульний контроль – 30				

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАКККіМ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	А	відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, - вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, - вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, - переконливо аргументує відповіді, - самостійно розкриває власні здібності 	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	В	дуже добре	<ul style="list-style-type: none"> - здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, - вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, - самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна 	Достатній конструктивно-варіативний	добре	

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом; - самостійно застосовувати її на практиці; - контролювати власну діяльність; - виправляти помилки, з поміж яких є суттєві, - добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	- здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу; - виявляє знання і розуміння основних положень, - за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал; - виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній репродуктивний	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрово	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального	Низький рецептивно-продуктивний	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький рецептивно-продуктивний	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Кодексу академічної доброчесності Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Положення про проведення практики студентів бакалаврського та магістерського рівнів Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.